

Otevřený dopis Vládě ČR: Proč je třeba zavést zálohované výživné.

V Praze, 17. 6. 2015

Vážený pane premiére, vážená vládo,

oceňujeme kroky, které vláda podniká na podporu rodin obecně, protože z těch mají prospěch všichni, včetně sólo rodičů a jejich dětí. Konkrétně oceňujeme zvýšení daňových odpisů, zavedení dětských skupin a možnosti odpočtu školkovného z daňového základu aj. Díky těmto krokům věříme, že vládě záleží na blahu dětí vyrůstajících v rodinách a oslovujeme Vás proto s výzvou k podpoře zákona o zálohovaném výživném.

Sólo rodiče a jejich děti potřebují specifickou podporu. Česko je sice zemí poměrně málo ohroženou chudobou, avšak rodiny sólo rodičů jsou těmi, na které chudoba dopadá nejčastěji: až **47% z nich je ohroženo příjmovou chudobou, 18% hmotnou nouzí**¹. Je tomu tak i přesto, že mezi sólo matkami je více ekonomicky aktivních žen, než mezi matkami žijícími v úplné rodině. **Devadesát procent zaměstnaných sólo matek přitom pracuje na plný úvazek** (data z Generation and Gender Survey, 2005). Častěji ale volí podřadná, hůře placená zaměstnání, aby dokázaly lépe sladit práci s rodinou. Situaci komplikují i v průměru nižší platy, které ženy dostávají za stejnou práci oproti mužům.

Pro tyto rodiny je nesmírně důležitý každý příjem včetně výživného. Každé nezaplacené výživné v jejich rozpočtu velmi chybí a není nijak kompenzováno. tzv. sociální příplatek, ze kterého čerpaly právě nejchudší rodiny, byl v roce 2012 zrušen. Pouze **27 procentům rodin sólo rodičů**, které čerpají některou z dávek státní sociální podpory, tyto dávky skutečně pomáhají vymanit se z chudoby².

Chudoba přitom nesmírně poškozuje především děti, které v rodinách vyrůstají. Nejde o nákup značkového oblečení, drahých hraček či možnost cestovat. Jak ukázal přelomový výzkum zveřejněný před několika dny v časopise *Nature Neuroscience*³, chudoba se negativně projevuje na vývoji mozku dětí a zanechává tak následky, které lze v pozdějším věku už jen obtížně napravit. Ty se projevují horším prospěchem ve škole a později i zhoršenými příležitostmi na trhu práce. Dobrá zpráva je, že i **malé zvýšení příjmu zlepšuje vyhlídky těchto dětí.**

Právě teď máme šanci to změnit. Zavedením zálohovaného výživného přispějeme k důstojnějšímu životu ohrožených rodin a snížíme riziko, že z těchto dětí vyrostou dospělí, jejichž šance na úspěch v životě byla výrazně omezena chudobou. Zvýšíme tím budoucí konkurenceschopnost naší země. Zařadíme se po bok naprosté většiny států EU, které poskytují sólo rodičům buď náhradní výživné, nebo jinou přímo pro ně určenou dávku. Pevně věříme, že vláda návrh zavedení zálohovaného výživného podpoří.

S pozdravem,

Jana Chržová
Předsedkyně České ženské lobby

Eliška Kodyšová
APERIO - Společnost pro zdravé rodičovství

¹ Horáková, M., Jahoda, R., Kofroň, P., Sirovátka, T., Šimíková, I. (2013). Příjmová chudoba a materiální deprivace v České republice podle indikátorů EU - vývoj v důsledku krize, fiskální konsolidace a sociální reformy. VÚPSV. Načteno z http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_363.pdf

² Horáková et al, 2013, dtto

³ Noble, K. G. et al (30 March 2015). Family income, parental education and brain structure. *Nature Neuroscience*. Načteno z <http://dx.doi.org/10.1038/nn.3983>

Projekt „Hájíme práva žen v ČR“ podpořila Nadace Open Society Fund Praha z programu Dejme (že)nám šanci, který je financován z Norských fondů a Úřadu vlády ČR, a byl realizován za finanční podpory Úřadu vlády České republiky a Rady vlády pro rovné příležitosti.

